

Uchwała Nr 84/2012
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 11 września 2012 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec uchwały Rady Gminy w Biłgoraju.

Na podstawie art. 61 § 1 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) i art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) - Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności uchwały Nr XIX/103/12 Rady Gminy w Biłgoraju z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z powodu sprzeczności z postanowieniami art. 6k - 6n ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. Nr 69, poz. 391) oraz 220 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

U z a s a d n i e

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie - po zbadaniu doręczonej 23 sierpnia 2012 r. uchwały Rady Gminy w Biłgoraju, o której mowa w sentencji - stwierdziło, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Badaną uchwałą Rada Gminy w Biłgoraju ustaliła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości. Z uzyskanych informacji wynika, że Rada dotychczas nie przyjęła uchwał w sprawach dokonania wyboru metody ustalania opłaty i jej wysokości, a także w sprawie terminu, częstotliwości i trybu jej uiszczania, a więc nie wypełniła delegacji zawartych w przepisach art. 6k ust. 1 i art. 6l ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Kolegium RIO, dokonując oceny legalności omawianej uchwały, w pierwszej kolejności pragnie zwrócić uwagę na konieczność zachowania odpowiedniej kolejności działań podejmowanych przez organ stanowiący, w procesie wdrażania w życie postanowień znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Kolejność ta wynika z systematyki przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wypełniając

wymogi tej ustawy rada gminy w pierwszej kolejności powinna dokonać wyboru jednej z określonych w art. 6j ust. 1 i 2 metod ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalić stawkę takiej opłaty (art. 6k ust. 1). Kolejną czynnością powinno być określenie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty w oparciu o przepis art. 6l ustawy. Dopiero w dalszej kolejności rada powinna określić w drodze uchwały wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości. Należy przy tym pamiętać, że przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyły na właściciela nieruchomości obowiązek obliczenia wysokości opłaty i wpłacania jej w określonych przez radę terminach. A zatem niepodjęcie przez radę uchwał przewidzianych w art. 6k ust. 1 oraz art. 6l ustawy nie pozwoli podmiotom zobowiązanym do złożenia deklaracji na prawidłowe jej wypełnienie albo spowoduje, iż deklaracje te nie zostaną złożone w terminie. Brak tych uchwał skutkuje również niemożliwością oceny przez organ nadzoru legalności przyjętych w uchwale o deklaracji rozwiązań z punktu widzenia dyspozycji zawartej w delegacyjnym przepisie art. 6n ustawy. Z jego treści wynika, że deklaracja ta powinna zawierać jedynie takie dane, które konieczne są do prawidłowego obliczenia wysokości opłaty. W sytuacji, gdy gmina nie ustaliła ani metody, w oparciu o którą należy naliczać opłaty, ani terminów, częstotliwości czy trybu jej uiszczania, ocena tego, czy ustalenia zawarte we wzorze deklaracji odpowiadają wymogom prawa, a więc są niezbędne (konieczne) dla prawidłowego wyliczenia opłaty, nie jest możliwa. Właściciel nieruchomości powinien w chwili wypełniania deklaracji dysponować danymi wynikającymi z przyjętych w tym zakresie przez radę gminy rozwiązań.

Z tych powodów należało uznać, że omawiana uchwała jako przedwczesna, podjęta została z istotnym naruszeniem kolejności działań gminy wynikających z treści art. 6k – 6n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Ponadto należy stwierdzić, że zapisy kwestionowanej uchwały – z formalnego punktu widzenia – nie do końca wypełniają zakres delegacji określony w art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepis ten zobowiązuje radę gminy do wydania uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, która powinna zawierać elementy obligatoryjne, czyli takie, które muszą się w niej znaleźć. Po pierwsze – uchwała powinna określać wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, obejmujący objaśnienia co do sposobu wypełnienia deklaracji oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. Po drugie – uchwała powinna zawierać informacje o terminie i miejscu składania deklaracji. Jednakże postanowienia uchwały Rady Gminy w Biłgoraju nie spełniają wymogów przepisu art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdyż nie zawarto w jej treści elementu obligatoryjnego, tj. objaśnień o sposobie wypełnienia deklaracji. We wzorze deklaracji zapisano, co prawda, iż należy ją wypełnić drukowanymi literami, jednak nie objaśniono na przykład, które pozycje i pola powinien wypełnić składający deklarację. Dalej ustalono termin złożenia pierwszej deklaracji na 1 lipca 2012 r. W opisanej sytuacji wykonanie tego postanowienia uchwały jest niemożliwe.

Kolejna kwestia to ustalenie, w § 2 ust. 1 pkt 1 uchwały, dla podmiotów składających deklaracje obowiązku dołączenia decyzji w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości, jeżeli

została wydana, potwierdzającej dane zawarte w deklaracji. Postanowienia te są sprzeczne z przepisem art. 220 ust. 1 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego, z którego wynika, że organ administracji publicznej nie może żądać zaświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, także jeżeli są one możliwe do ustalenia na podstawie rejestrów publicznych posiadanych przez inne podmioty publiczne, do których organ ma dostęp w drodze elektronicznej na zasadach określonych w przepisach ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, oraz wymiany informacji z innym podmiotem publicznym na zasadach określonych w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Niedopuszczalne pozostaje zatem żądanie od podmiotów składających deklarację dołączania decyzji w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości, podczas gdy organ sam jest w stanie pozyskać tę informację na podstawie posiadanych ewidencji lub rejestrów bądź w drodze jej wymiany z innym podmiotem publicznym. Organ administracji publicznej powinien sam weryfikować niezbędne dane w sprawie potwierdzenia stanu faktycznego i prawnego, a nie przerzucać na inne podmioty wymogu dostarczania niezbędnych dokumentów.

Końcowo Kolegium stwierdza, że uchwała przesłana została do organu nadzoru z istotnym naruszeniem ustawowego terminu. Z przepisu art. 90 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) wynika, że wójt obowiązany jest do przedkładania uchwał rady do właściwego organu nadzoru w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia. Badana uchwała przesłana została z 7-miesięcznym opóźnieniem.

Kolegium RIO w Lublinie informuje, że w toku postępowania nadzorczego Rada Gminy w Biłgoraju – w terminie do 21 września 2012 r. – może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia, bądź dodatkowe informacje, mające istotne znaczenie dla sprawy, lub – uznając przytoczone argumenty – może dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązującego prawa.

24 sierpnia 2012 r., o godz. 9:45, w siedzibie RIO w Lublinie – w sali posiedzeń – odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności wskazanej uchwały Rady Gminy w Biłgoraju. Upełnomocniony przedstawiciel gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w tej sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Gminy w Biłgoraju,
2. Wójt Gminy Biłgoraj.